

ZAKON O POMOČI GOSPODARSTVU ZARADI VISOKIH POVIŠANJ CEN ELEKTRIČNE ENERGIJE IN ZEMELJSKEGA PLINA (ZPGVCEP)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se zaradi izjemno visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina določa začasni ukrep pomoči za področje gospodarstva v skladu s Sporočilom Komisije Začasni okvir za krizne ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu po agresiji Rusije proti Ukrajini (UL C št. 131 I z dne 24. 3. 2022, str. 1), nazadnje spremenjenim s Sporočilom Komisije Sprememba Začasnega okvira za krizne ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu po agresiji Rusije proti Ukrajini (UL C št. 280 z dne 21. 7. 2022, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: začasni okvir).

(2) Ukrep pomoči za gospodarstvo iz tega zakona ni v nasprotju s sankcijami, ki jih je uvedla Evropska unija ali njeni mednarodni partnerji. Ukrep je skladen z Uredbo Sveta (EU) št. 833/2014 z dne 31. julija 2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini, in Uredbo Sveta (EU) 2022/1269 z dne 21. julija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini.

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

- »upravičen strošek« je strošek nakupa električne energije in zemeljskega plina, ki jih je upravičenec nabavil pri zunanjih dobaviteljih kot končni odjemalec;
- »zunanji dobavitelj« je dobavitelj električne energije oziroma zemeljskega plina, ki ni povezan z upravičencem kot njegovo podrejeno ali nadrejeno podjetje, ki delujejo kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi 651/2014/EU;
- »energetsko intenzivno podjetje« je podjetje, ki je oproščeno plačila trošarine ali je bilo upravičeno do vračila plačane trošarine za energetsko intenzivna podjetja v skladu z določbami zakona, ki ureja trošarine;
- »izguba iz poslovanja« je negativen EBITDA (dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo, brez enkratnih oslabitev) za upravičeno obdobje. Za potrebe preverjanja pogoja v zvezi z izgubo iz poslovanja po tem zakonu, je mesečna izguba iz poslovanja lahko zgolj ocenjena na podlagi preteklega poslovanja;
- »Uredba 651/2014/EU« je Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2021/1237 z dne 23. julija 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 270 z dne 29. 7. 2021, str. 39);

- »dejanski stroški« so tisti stroški, ki so upravičencu v obdobju leta 2022, za katerega z vlogo iz 8. člena tega zakona uveljavlja pomoč za gospodarstvo po tem zakonu, že nastali;
- »ocenjeni stroški« so tisti stroški, ki upravičencu v obdobju leta 2022, za katerega z vlogo iz 8. člena tega zakona uveljavlja pomoč za gospodarstvo po tem zakonu, še niso nastali, vendar jih upravičenec oceni na podlagi preteklih izkušenj poslovanja in pričakovanih poslovnih dogodkov.

II. POMOČ ZA GOSPODARSTVO

3. člen (upravičenci)

(1) Upravičenec ali upravičenka (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do pomoči za gospodarstvo po tem zakonu je pravna ali fizična oseba, ki je organizirana v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ali zakonom, ki ureja zadruge, in je bila registrirana v Republiki Sloveniji za opravljanje gospodarske dejavnosti najpozneje do 1. decembra 2021.

(2) Upravičenec, ki opravlja dejavnost v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov (A 01 po standardni klasifikaciji dejavnosti), oziroma v sektorju ribištva ali akvakulture (A 03 po standardni klasifikaciji dejavnosti), mora biti registriran za opravljanje ene od naslednjih glavnih dejavnosti s šiframi kategorij od A 01.1 do vključno A 01.6 po standardni klasifikaciji dejavnosti ter A 03.21 in A 03.22 po standardni klasifikaciji dejavnosti.

(3) Zoper upravičenca ne sme biti na dan oddaje vloge začet stečajni postopek ali postopek likvidacije ter upravičenec ne sme imeti neporavnanih dospelih davčnih obveznosti ter nepredloženih in neporavnanih obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta v višini 50 eurov ali več.

(4) Upravičenec ne more prejeti pomoči za gospodarstvo za obdobje od 1. septembra 2022 dalje, če spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cene električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22).

(5) Upravičenec ne more prejeti pomoči za gospodarstvo, če je dvig stroškov električne energije in zemeljskega plina že vključil v ceno svojih proizvodov oziroma storitev.

(6) Upravičenec ne more prejeti pomoči za gospodarstvo, če zanj veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino.

4. člen (vrste pomoči za gospodarstvo)

- (1) Vrste pomoči za gospodarstvo so:
- enostavna pomoč za gospodarstvo, kot jo opredeljuje 2.1. oddelka začasnega okvira,
 - posebna pomoč za gospodarstvo, kot jo opredeljuje 52. točka 2.4. oddelka začasnega okvira in
 - pomoč za energetske intenzivna podjetja, kot jo opredeljuje 53. točka 2.4. oddelka začasnega okvira.

(2) Začasni ukrep pomoči za področje gospodarstva iz 1. člena tega zakona se začne izvajati po pridobitvi pozitivne odločbe Evropske komisije o skladnosti pomoči za gospodarstvo iz tega zakona s 107. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije.

5. člen **(upravičeno obdobje in upravičeni stroški)**

(1) Upravičeno obdobje za dodelitev pomoči za gospodarstvo je od 1. junija 2022 do 31. decembra 2022.

(2) Vlada Republike Slovenije lahko v primeru podaljšanja začasnega okvira s strani Evropske komisije podaljša ukrep pomoči za gospodarstvo iz prejšnjega člena skladno s spremenjenim začasnim okvirom in največ za obdobje, ki ga ta določa. Sklep o podaljšanju pomoči za gospodarstvo objavi Vlada Republike Slovenije v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Upravičen strošek za posamezni mesec v upravičenem obdobju se izračuna po naslednji formuli:

$$US = (p(t) - p(\text{ref}) \times 2) \times q(t),$$

pri čemer je:

- US = upravičen strošek v danem mesecu v upravičenem obdobju (v eurih)
- q = porabljena količina, to je število enot električne energije oziroma zemeljskega plina, ki jih je upravičenec nabavil pri zunanjih dobaviteljih kot končni odjemalec (v MWh)
- p = cena na enoto električne energije oziroma zemeljskega plina, ki jo je plačal upravičenec (v eurih/MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev
- t = dani mesec v upravičenem obdobju
- ref = referenčno obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021
- p(ref) = cena na enoto električne energije oziroma zemeljskega plina, ki jo je upravičenec plačal v povprečju v referenčnem obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021 (v eurih/MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev.

(4) Za posebno pomoč za gospodarstvo količina zemeljskega plina oziroma električne energije, ki se uporabi za izračun upravičenih stroškov od 1. septembra 2022, ne sme presegati 70 odstotkov upravičenčeve porabe za enako obdobje v letu 2021.

(5) Upravičenec, ustanovljen po 1. januarju 2021, rast stroškov električne energije oziroma zemeljskega plina v letu 2022 glede na leto 2021 oceni na podlagi nastalih stroškov električne energije oziroma zemeljskega plina v letu 2021, preračunanih na letno obdobje, na podlagi števila dni, ko so dejansko začeli nastajati stroški električne energije oziroma zemeljskega plina v letu 2021.

6. člen **(enostavna in posebna pomoč za gospodarstvo)**

(1) Višina enostavne ali posebne pomoči za gospodarstvo se za posamezni mesec v upravičenem obdobju izračuna po naslednji formuli:

$$VMP = 30 \% \times US,$$

pri čemer je:

VMP = višina mesečne pomoči upravičencu
US = upravičen strošek v danem mesecu v upravičenem obdobju (v eurih).

(2) Skupna višina enostavne ali posebne pomoči za gospodarstvo predstavlja seštevek vseh mesečnih višin pomoči upravičencu v upravičenem obdobju.

(3) Skupna višina enostavne pomoči za gospodarstvo na upravičenca skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu 2.1. oddelkom začasnega okvira, ne sme presegati 500.000 eurov.

(4) Skupna višina posebne pomoči za gospodarstvo na upravičenca skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom in 52. točko 2.4. oddelka začasnega okvira, ne sme presegati 2 milijona eurov.

(5) Pri izračunu najvišje skupne višine pomoči za gospodarstvo iz tretjega in četrtega odstavka tega člena, se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela tudi vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca, ki delujejo kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi 651/2014/EU.

(6) Enostavna in posebna pomoč za gospodarstvo se lahko kumulira s pomočjo v skladu z uredbo, ki ureja de minimis pomoči, oziroma s pomočjo v skladu z Uredbo 651/2014/EU, če se upoštevajo določbe in pravila o kumulaciji iz navedenih uredb oziroma s pomočjo v skladu s Sporočilom Komisije začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C št. 91 I z dne 20. 3. 2020), zadnjič spremenjenim s Sporočilom Komisije Šesta sprememba začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 in sprememba Priloge k Sporočilu Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (UL C 473 z dne 24. 11. 2021, str. 1), če se upoštevajo določbe in pravila o kumulaciji.

(7) Enostavna in posebna pomoč za gospodarstvo se dodeli v obliki nepovratnih sredstev.

(8) Ne glede na tretji odstavek tega člena skupni znesek državne pomoči v skladu z 42.a točko 2.1. oddelka začasnega okvira za upravičenca iz drugega odstavka 3. člena tega zakona ne sme presegati 62.000 eurov na podjetje, dejavno v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov, in 75.000 eurov na podjetje, dejavno v sektorjih ribištva in akvakulture.

(9) Ne glede na četrti in peti odstavek tega člena upravičenec iz drugega odstavka 3. člena tega zakona, ki se ukvarja z več dejavnostmi, za katere veljajo različne zgornje meje pomoči v skladu z 41.a in 42.a točko 2.1. oddelka začasnega okvira, z ločevanjem računov ali na drug ustrezen način zagotovi, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja, pri čemer skupni znesek pomoči, ki je takemu upravičencu dodeljen v skladu z 2.1. oddelkom začasnega okvira, ne presega 500.000 eurov bruto na upravičenca. Če se upravičenec ukvarja z več dejavnostmi iz 42.a točke 2.1. oddelka začasnega okvira, najvišji skupni znesek pomoči ne presega 75.000 eurov bruto na upravičenca.

(10) Ne glede na šesti odstavek tega člena se višina pomoči za upravičenca iz drugega odstavka 3. člena tega zakona v zvezi z istimi upravičenimi stroški lahko kumulira z drugo pomočjo v skladu z začasnim okvirom ali Uredbo 651/2014/EU ali s pomočjo de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem

sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2019/316 z dne 21. februarja 2019 o spremembi Uredbe (EU) 1408/2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 51 I z dne 22. 2. 2019, str. 1), ali s pomočjo de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjeno z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/2008 z dne 8. decembra 2020 o spremembi uredb (EU) št. 702/2014, (EU) št. 717/2014 in (EU) št. 1388/2014 v zvezi z obdobjem njihove uporabe in drugimi ustreznimi prilagoditvami (UL L št. 414 z dne 9. 12. 2020, str. 15).

(11) Pomoč se ustrezno zniža, če bi bila z odobreno pomočjo presežena katera izmed zgornjih mej iz tega člena.

7. člen **(pomoč za energetska intenzivna podjetja)**

(1) V primeru, da je upravičenec energetska intenzivno podjetje za leto 2021 in če poleg pogojev iz prvega, tretjega, četrtega in petega odstavka 5. člena tega zakona izpolnjuje še dodatne pogoje iz tega člena, lahko prejme pomoč po tem členu.

(2) Upravičenec je upravičen do pomoči, če ima izgubo iz poslovanja, pri čemer znašajo upravičeni stroški iz tretjega odstavka 5. člena tega zakona najmanj 50 odstotkov izgube iz poslovanja v istem obdobju. Podjetje izgubo iz poslovanja oceni in naknadno dokazuje mesečno na podlagi računovodskih izkazov.

(3) Višina pomoči na upravičenca ne sme presegati 50 odstotkov upravičenih stroškov in znaša največ 80 odstotkov izgub iz poslovanja upravičenca in ne sme presegati 2 milijona eurov pomoči za gospodarstvo po tem zakonu, pri čemer skupna višina pomoči na upravičenca skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom in 53. točko 2.4. oddelka začasnega okvira, ne sme presegati 25 milijonov eurov.

(4) Višina pomoči na upravičenca iz prejšnjega odstavka se lahko poveča na največ 70 odstotkov upravičenih stroškov in lahko znaša največ 80 odstotkov izgube iz poslovanja in ne sme presegati 2 milijona eurov pomoči za gospodarstvo po tem zakonu, pri čemer skupna višina pomoči na upravičenca, skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom in 53. točko 2.4. oddelka začasnega okvira, ne sme presegati 50 milijonov eurov na podjetje, če gre za upravičenca, dejavnega v naslednjih sektorjih z oznako NACE ali podsektorjih:

Sektorji z NACE oznako:	
14.11	Proizvodnja usnjenih oblačil
24.42	Proizvodnja aluminija
20.13	Proizvodnja drugih anorganskih osnovnih kemikalij
24.43	Proizvodnja svinca, cinka in kositra
17.11	Proizvodnja vlaknin
07.29	Pridobivanje rud drugih neželeznih kovin
17.12	Proizvodnja papirja in kartona
24.10	Proizvodnja surovega železa, jekla in ferozlitin
20.17	Proizvodnja sintetičnega kavčuka v primarni obliki
24.51	Litje železa
20.60	Proizvodnja umetnih vlaken

19.20	Proizvodnja naftnih derivatov
24.44	Proizvodnja bakra
20.16	Proizvodnja plastičnih mas v primarni obliki
13.10	Priprava in predenje tekstilnih vlaken
24.45	Proizvodnja drugih neželeznih kovin
23.31	Proizvodnja keramičnih ploščic in oblog
13.95	Proizvodnja netkanih tekstilij in izdelkov iz njih, razen oblačil
23.14	Proizvodnja steklenih vlaken
20.15	Proizvodnja gnojil in dušikovih spojin
16.21	Proizvodnja furnirja in plošč na osnovi lesa
23.11	Proizvodnja ravnega stekla
23.13	Proizvodnja votlega stekla
Podsektorji znotraj sektorja tehničnih plinov (20.11):	
20.11.11.50	Vodik
20.11.12.90	Anorganske kisikove spojine nekovin
Podsektorji znotraj sektorja proizvodnje drugih organskih osnovnih kemikalij (20.14):	
20.14.12.13	Cikloheksan
20.14.12.23	Benzen
20.14.12.25	Toluen
20.14.12.43	o-ksilen
20.14.12.45	p-ksilen
20.14.12.47	m-ksilen in mešani ksilenovi izomeri
20.14.12.50	Stiren
20.14.12.60	Etilbenzen
20.14.12.70	Kumen
20.14.12.90	Drugi ciklični ogljikovodiki
20.14.23.10	Etilenglikol (etandiol)
20.14.63.33	2,2-oksidiolanol (dietilenglikol; digol)
20.14.63.73	Etilenoksid (oksiran)
20.14.73.20	Benzol (benzen), toluol (toluen) in ksilol (ksileni)
20.14.73.40	Naftalin in druge mešanice aromatskih ogljikovodikov (razen benzola, toluola, ksilola)
Podsektor znotraj sektorja proizvodnje drugih nekovinskih mineralnih izdelkov (23.99):	
23.99.19.10	Žlindrina volna, volna iz kamna in podobne mineralne volne in njihove mešanice, v razsutem stanju, listih, ploščah ali zvitkih.

(5) Upravičenec k vlogi iz 8. člena tega zakona priloži odločbo ali drugo dokazilo davčnega organa, s katerim je bil upravičen do vračila plačane trošarine ali oproščen plačila trošarine, in s tem dokazuje, da je energetsko intenzivno podjetje v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(6) Pri izračunu najvišje skupne višine pomoči iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela tudi vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca, ki delujejo kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi 651/2014/EU.

(7) Pomoč za energetska intenzivna podjetja se lahko kumulira s pomočjo v skladu z uredbo, ki ureja de minimis pomoči oziroma s pomočjo v skladu z Uredbo 651/2014/EU, če se upoštevajo določbe in pravila o kumulaciji iz navedenih uredb oziroma s pomočjo v skladu s Sporočilom Komisije začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C št. 91 I z dne 20. 3. 2020), zadnjič spremenjenim s Sporočilom Komisije Šesta sprememba začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 in sprememba Priloge k Sporočilu Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (UL C 473 z dne 24. 11. 2021, str. 1), če se upoštevajo določbe in pravila o kumulaciji.

(8) Pomoč za energetska intenzivna podjetja se dodeli v obliki nepovratnih sredstev.

8. člen **(postopek z vlogo za dodelitev pomoči za gospodarstvo)**

(1) Upravičenec uveljavlja pomoč za gospodarstvo tako, da skladno s tem členom pošlje vlogo na Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ).

(2) Upravičenec odda vlogo za dodelitev pomoči za gospodarstvo za celotno upravičeno obdobje do 15. novembra 2022 na pristojni organ. Vloga se odda elektronsko prek aplikacije, ki jo vzpostavi pristojni organ. Pristojni organ navodila za dostop in za oddajo vlog objavi na spletni strani. Vloga mora biti digitalno podpisana in vložena s strani zakonitega zastopnika upravičenca ali z njegove strani pooblaščenice osebe. Z oddajo vloge se pravica do pomoči za gospodarstvo prenese na upravičenca.

(3) Upravičenec lahko uveljavlja le eno izmed vrst pomoči za gospodarstvo v skladu s tem zakonom.

(4) V vlogi upravičenec opredeli upravičeno obdobje pomoči za gospodarstvo in navede podatke o stroških električne energije in zemeljskega plina, ki se skladno s 5. členom tega zakona uporabijo za izračun upravičenih stroškov. Podatki o stroških električne energije in zemeljskega plina za leto 2022 iz prejšnjega stavka so lahko dejanski ali ocenjeni, pri čemer upravičenec za mesece v obdobju od junija do septembra 2022 za potrebe izračuna upravičenih stroškov iz 5. člena tega zakona navede podatke o dejanskih stroških, za mesece oktober, november in december 2022 pa upravičenec za potrebe izračuna upravičenih stroškov iz 5. člena tega zakona navede ocenjene stroške.

(5) Vlogi za dodelitev pomoči za enostavno in posebno pomoč za gospodarstvo upravičenec priloži naslednje izjave, dokazila in pooblastilo:

- izjavo, da upravičenec nabavlja električno energijo in zemeljski plin pri zunanjih dobaviteljih kot končni odjemalec,
- izjavo, da zoper upravičenca na dan oddaje vloge ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije, ter da ima poravnane dospelje davčne obveznosti ter predložene in poravnane obračune davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta v višini 50 eurov (tretji odstavek 3. člena tega zakona),
- izjavo, da skupna višina enostavne pomoči za gospodarstvo skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom začasnega okvira, ne presega 500.000 eurov (tretji odstavek 6. člena tega zakona) oziroma ne presega 62.000 eurov na podjetje, dejavno v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov, in 75.000 eurov na podjetje, dejavno v sektorjih ribištva in akvakulture (osmi odstavek 6. člena tega zakona),

- izjavo, da skupna višina posebne pomoči za gospodarstvo skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom in 2.4. oddelkom začasnega okvira, ne presega 2 milijona eurov (četrti odstavek 6. člena tega zakona) oziroma ne presega 500.000 eurov bruto na upravičenca ali 75.000 eurov bruto na upravičenca, če se ukvarja z več dejavnostmi iz 42.a točke 2.1. oddelka začasnega okvira (deveti odstavek 6. člena tega zakona),
- izjavo, da se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela tudi vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca (peti odstavek 6. člena tega zakona),
- izjavo, s katero se upravičenec zavezuje, da bo na zahtevo pristojnega organa ali ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, predložil podatke in dokazila v zvezi z upravičenimi stroški ter da se strinja, da se za namene nadzora pridobijo in preverijo podatki o dobavljenih količinah in cenah električne energije in zemeljskega plina za upravičenca pri operaterjih in dobaviteljih,
- izjavo, da upravičenec za obdobje od 1. septembra 2022 dalje ne spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cene električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22),
- izjavo, da upravičenec ni vključil dviga stroškov električne energije in zemeljskega plina v ceno svojih proizvodov oziroma storitev,
- račune, dokazila o plačilu in druga dokazila o pravilnosti podatkov o dejanskih stroških za izračun iz 5. člena tega zakona, če uveljavlja posebno pomoč za gospodarstvo,
- pooblastilo za vložitev elektronske vloge, če vloge ne vlaga zakoniti zastopnik upravičenca.

(6) Vlogi za dodelitev pomoči za energetsko intenzivno podjetje upravičenec priloži naslednje izjave, dokazila in pooblastilo:

- izjavo, da upravičenec nabavlja električno energijo in zemeljski plin pri zunanjih dobaviteljih kot končni odjemalec,
- izjavo, v kateri upravičenec oceni, da mu je nastala mesečna izguba iz poslovanja,
- izjavo, da zoper upravičenca na dan oddaje vloge ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije, ter da ima poravnane dospele davčne obveznosti ter predložene in poravnane obračune davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta v višini 50 eurov ali več (tretji odstavek 3. člena tega zakona),
- izjavo, da skupna višina pomoči skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom in 2.4. oddelkom začasnega okvira, ne presega 25 milijonov eurov (tretji odstavek 7. člena tega zakona),
- izjavo, da skupna višina pomoči skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z 2.1. oddelkom in 2.4. oddelkom začasnega okvira, ne presega 50 milijonov eurov, če gre za upravičenca iz sektorja oziroma podsektorja (četrti odstavek 7. člena tega zakona),
- izjavo, da se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela tudi vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca (šesti odstavek 7. člena tega zakona),
- izjavo, s katero se upravičenec zavezuje, da bo na zahtevo pristojnega organa ali ministrstva, pristojnega za področje gospodarstva, predložil podatke in dokazila v zvezi z upravičenimi stroški ter da se strinja, da se za namene nadzora pridobijo in preverijo podatki o dobavljenih količinah in cenah električne energije in zemeljskega plina za upravičenca pri operaterjih in dobaviteljih,
- izjavo, da upravičenec za obdobje od 1. septembra 2022 dalje ne spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cene električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22),
- izjavo, da upravičenec ni vključil dviga stroškov električne energije in zemeljskega plina v ceno svojih proizvodov oziroma storitev,

- odločbo ali drugo dokazilo davčnega organa iz petega odstavka 7. člena tega zakona, s katero dokazuje, da je energetsko intenzivno podjetje,
- dokazilo o mesečni izgubi iz poslovanja na podlagi računovodskih izkazov,
- račune, dokazila o plačilu in druga dokazila o pravilnosti podatkov o dejanskih stroških za izračun iz 5. člena tega zakona,
- pooblastilo za vložitev elektronske vloge, če vloge ne vloga zakoniti zastopnik upravičenca.

(7) Upravičenec v aplikaciji vnese dejanske podatke za izračun upravičenih stroškov iz 5. člena tega zakona, ki jih je pred tem v vlogi zgolj ocenil (korekcijski postopek) do 31. januarja 2023. Če uveljavlja posebno pomoč za gospodarstvo ali pomoč za energetsko intenzivna podjetja, ob tem predloži tudi račune, dokazila o plačilu in druga dokazila o pravilnosti podatkov o dejanskih stroških za izračun iz 5. člena tega zakona.

9. člen **(izplačilo pomoči in zagotavljanje sredstev)**

(1) Izplačilo pomoči za gospodarstvo se s strani pristojnega organa na podlagi oddane vloge skladno z 8. členom tega zakona izvede upravičencem le za upravičeno obdobje, v katerem so jim nastali dejanski stroški, pri čemer bo prvo izplačilo izvedeno do 31. decembra 2022 za obdobje od junija 2022 do septembra 2022, drugo izplačilo pa bo izvedeno do 15. marca 2023 za obdobje od oktobra 2022 do decembra 2022, za katerega upravičenec uveljavlja pomoč za gospodarstvo.

(2) Če skupni znesek pomoči za gospodarstvo vseh upravičencev za posamezno izplačilo iz predloženih vlog presega 20 milijonov eurov, se višina pomoči za gospodarstvo vseh upravičencev za to izplačilo sorazmerno zniža do skupne višine 20 milijonov eurov, pri čemer se ta znesek pri drugem izplačilu poviša za znesek razlike do 20 milijonov eurov, ki je nastala pri prvem izplačilu, če je bil skupni znesek izplačil vseh upravičencev iz prvega izplačila nižji od 20 milijonov eurov.

(3) Sredstva za izplačilo pomoči za gospodarstvo se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije. Pristojni organ in ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, skleneta sporazum, v katerem opredelita način in pogoje za izvedbo izplačila proračunskih sredstev pristojnemu organu za izvedbo pomoči za gospodarstvo po tem zakonu.

10. člen **(nadzor in vračilo pomoči)**

(1) Pravilnost in verodostojnost podatkov, ki jih upravičenec uveljavlja v vlogi iz 8. člena tega zakona, preveri ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, najkasneje do 1. aprila 2023, pri čemer se to preverjanje izvede v skladu s tem členom po izplačilu pomoči.

(2) Preverjanje se v primeru enostavne pomoči za gospodarstvo izvede na vzorcu upravičencev, skladno z oceno tveganja, ki jo pripravi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo. Preverjanje se v primeru posebne pomoči za gospodarstvo ali pomoči za energetsko intenzivna podjetja izvede za vse upravičence.

(3) Pristojni organ in ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, imata za namene izvajanja nadzora po tem členu pravico neposredno od upravičenca pridobivati dokazila, pojasnila in druge listine z namenom ugotovitve dejanske upravičenosti do pomoči po tem zakonu.

(4) Pristojni organ in ministrstvo, pristojno za gospodarstvo za namen izvajanja nadzora po tem členu pridobivata in preverita podatke o dobavljenih količinah in cenah električne energije in zemeljskega plina za upravičenca pri elektrooperaterjih, operaterjih zaprtih distribucijskih sistemov in dobaviteljih, kot jih opredeljuje Zakon o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21) ter operaterjih sistema, operaterjih zaprtega distribucijskega sistema in dobaviteljih, kot jih opredeljuje Zakon o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21), s čimer upravičenec soglaša z izjavo ob oddaji vloge iz 8. člena tega zakona.

(5) Elektrooperaterji, operaterji sistema, operaterji zaprtih distribucijskih sistemov in dobavitelji iz prejšnjega odstavka tega člena vzpostavijo sistem za elektronsko izmenjavo podatkov iz prejšnjega odstavka v enotni obliki, kot jo določi pristojni organ, ter pristojnemu organu najkasneje do 31. januarja 2023 posredujejo podatke iz prejšnjega odstavka.

(6) Ne glede na prvi, drugi, tretji in četrti odstavek tega člena mora upravičenec, ki je uveljavil pomoč za gospodarstvo po tem zakonu, in je naknadno ugotovil, da mu je bila odobrena oziroma izplačana previsoka pomoč glede na dejansko nastale stroške ali da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev, o tem nemudoma oziroma najkasneje do 15. januarja 2023 pisno obvestiti pristojni organ.

(7) Upravičenec, ki je uveljavil pomoč za gospodarstvo po tem zakonu, mora v primeru, da je od uveljavitve tega zakona prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2022 oziroma za leto 2022, o tem nemudoma oziroma najkasneje do 15. januarja 2023 pisno obvestiti pristojni organ. Prejeta sredstva mora vrniti po vročitvi odločbe skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva uveljavitve pravic iz tega zakona do dneva vračila.

(8) V primeru, da pristojni organ ali ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, v postopku preverjana iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena ugotovi, da je bila pomoč upravičencu odobrena oziroma izplačana neupravičeno oziroma, če prejme obvestilo upravičenca iz šestega in sedmega odstavka tega člena, pristojni organ izda odločbo in naloži upravičencu, da vrne znesek neupravičeno prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Zoper odločbo ni pritožbe. V postopku izdaje odločbe se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(9) Po poteku roka za vračilo prejete pomoči za gospodarstvo, določenega v prejšnjem odstavku, do plačila se plačajo zakonite zamudne obresti.

11. člen (sankcija)

(1) Če upravičenec predloži nepravilne ali neverodostojne podatke, se poleg obveznosti vračila zneska neupravičeno prejete pomoči upravičenec po pravnomočnosti odločbe iz osmega odstavka prejšnjega člena uvrsti na seznam neupravičenih prejemnikov pomoči po začasnem okviru in ni upravičen do nikakršnih izplačil po začasnem okviru, razen če dokaže, da nepravilnih ali neverodostojnih podatkov ni predložil naklepno.

(2) Seznam neupravičenih prejemnikov pomoči po začasnem okviru vodi pristojni organ.

(3) Seznam vključuje firmo upravičenca.

(4) Dostop do seznama imajo organi, ki odločajo o pomočeh po začasnem okviru.

III. PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

12. člen (vzpostavitev sistema za elektronsko izmenjavo podatkov)

(1) Elektrooperaterji, operaterji sistema, operaterji zaprtih distribucijskih sistemov in dobavitelji iz petega odstavka 10. člena tega zakona vzpostavijo sistem za elektronsko izmenjavo podatkov v enotni obliki, kot jo določi pristojni organ, do 30. novembra 2022. Pristojni organ določi enotno obliko sistema za izmenjavo podatkov do 15. novembra 2022.

(2) Do vzpostavitve sistema iz prejšnjega odstavka se podatki iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona pristojnemu organu zagotavljajo v drugačni elektronski obliki.

(3) Pristojni organ na spletni strani objavi dan vzpostavitve sistema za elektronsko izmenjavo podatkov v enotni obliki iz prvega odstavka tega člena.

13. člen (vzpostavitev aplikacije za oddajo vloge)

(1) Pristojni organ vzpostavi aplikacijo za oddajo vloge za dodelitev pomoči za gospodarstvo in objavi navodila iz drugega odstavka 8. člena tega zakona do 31. oktobra 2022.

(2) Pristojni organ na spletni strani objavi obvestilo o vzpostavitvi aplikacije za oddajo vloge iz prejšnjega odstavka.

14. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 300-01/22-9/29
Ljubljana, dne 31. avgusta 2022
EPA 223-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
Nataša Sukič
podpredsednica